

Сковорода Григорій. *Байки Харківські* / перекл. Назара Федорака (Серія «Українська езотерика»). Львів: Видавництво «Terra Incognita» 2019. 108 с.

У 1774 р. Григорій Сковорода подарував 30 байок своєму другові Панасові Панкову – йому й таким, як він. Через 245 років львівське видавництво «Terra Incognita» допомогло «доправити» крізь час «Байки Харківські» до читачів. Співпрацювали з автором перекладач Назар Федорак та ілюстратори – творча майстерня «Аграфка».

Прозовий сад Г. Сковорода заговорив сучасною українською мовою і зодягнувся в експериментальні візуальні образи. Вміст цього видання нагадує сад. На такий асоціативний зв'язок наштовхує колірне рішення (і палітурка, і сторінки рясніють зеленим), а також незвичний подовгастий формат книги – щоби дереву на передній боковині було куди рости. А ще всередині багато птахів: деякі гніздяться на деревах, деякі транслюють істину, граючи головні ролі у байках.

Любитель священної Біблії, як себе називав Філософ, звернувся до Езопового жанру, щоби складні етичні доктрини помістити в колоритні діалоги. Він додав до кожного тексту «силу» – власне тлумачення байки, сконцентроване у формі або одного влучного речення, або, навпаки, повноцінної проповіді, яка може навіть істотно перевищувати обсяг коментованого тексту. Зрештою, Г. Сковорода в цілком бароковому дусі провокував множинність смислових кодів, еднаючи відомі фабульні сюжети з євангельськими поясненнями, оздоблював їх латинськими сентенціями й українськими прислів'ями. Дидактичний компонент орієнтовано на внутрішню сутність людини, на її серце. Алегоричні візії застановляють богослова передусім над ідеями сродної праці, яка є сіллю та світлом у шуканні Царства Божого.

Інтерпретуючи байку «Верблюд і Олень», Г. Сковорода назвав Біблію нетлінним джерелом, із якого черпають і насичуються благом. Чистими джерелами – без каламутного намулу – є також добрі книжки, до яких бажає досягнути спраглий мудрості Олень. І ця книга – не для Верблюдів. Примітки перекладача роблять сенси байок рельєфними, висвітлюють приховані символи та поглиблюють розуміння, а досконала понадчасова мова графічного опрацювання промовляє до читача, розширюючи його естетичні горизонти.

